

ACIBADEM MEHMET ALİ AYDINLAR ÜNİVERSİTESİ

SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ

BESLENME VE DİYETETİK BÖLÜMÜ

BESLENME ve DİYETETİK UYGULAMALARI YÖNERGESİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak, Tanımlar ve Kısaltmalar

Amaç

MADDE 1- (1) Beslenme ve Diyetetik uygulamalarının genel amaçları öğrencilere;

- (a) Diyetetiğin başlıca uygulama alanları olan klinik beslenme (ayaktan, yatarak uzun süreli), yiyecek hizmetleri yönetimi, danışmanlık, eğitim ve araştırma alanlarında, süresi Beslenme ve Diyetetik ulusal Çekirdek Eğitim Programına uygun olacak şekilde, mesleki uygulama deneyimi kazandırmak,
- (b) Beslenme ve beslenme alanına destek veren biyolojik bilimler ve sosyal bilimler alanında aldıkları derslerde kazandıkları bilgileri ve takip etmekle yükümlü oldukları araştırma sonuçlarını kritik düşünme becerileri ile birleştirebilmelerini ve gerçek çalışma ortamında uygulayabilmelerini sağlamak,
- (c) Sağlık bakımı veren ekibin (Hekim, hemşire ve diğer sağlık çalışanları), kurum/hastane yönetim ve yiyecek hizmetleri veren ekibin bir üyesi olarak görevli personel ile birlikte çalışabilme bir başka deyişle “ekip çalışması yapabilme” becerisini kazandırmak,
- (d) Meslek elemanlarının çalışma koşullarına bağlı olarak karşılaştıkları güçlükleri tanıma ve bunların çözüm yolları konusunda gözlem yapma ve deneyim kazanma olanağı sağlamak,
- (e) Toplu beslenme sisteminde bilimsel esaslara uygun yöntemleri öğrenmelerini ve besinlerin satın alınmasından artıkların kaldırılmasına dek tüm süreçlerde bilgi ve beceri sahibi olmalarını sağlamak,
- (f) Toplum sağlığında beslenme, toplumun ve toplumdaki risk gruplarını belirlenerek, beslenme alışkanlıklarının ve sağlık düzeylerinin saptanması, araştırma yapıp veri toplayarak, soruna yönelik çözüm geliştirilmesi ve bu sonuçlar doğrultusunda beslenme eğitimleri planlaması yönünde beceri kazandırmaktır.

- (2) Bu mesleki uygulama kapsamında koruyucu sağlık hizmetlerinin sağlandığı hastaneler, huzurevi, ana çocuk sağlığı merkezleri, aile sağlığı merkezleri, toplum sağlığı merkezlerinde uygulamalar yapılır.

Kapsam

MADDE 2- (1) Acıbadem Mehmet Ali Aydınlar Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakóltesi Beslenme ve Diyetetik Bölümü üçüncü ve dördüncü sınıf öğrencileri beslenme ve diyetetik uygulamalarını bu yönerge hükümlerine göre yaparlar.

- (a) Beslenme ve Diyetetik Uygulamaları, dört başlık altında toplanır. Bunlar sırasıyla;

Beslenme ve Diyetetik Uygulamaları - Çocuk

Beslenme ve Diyetetik Uygulamaları - Toplu Beslenme

Beslenme ve Diyetetik Uygulamaları - Erişkin

Beslenme ve Diyetetik Uygulamaları - Dış Kurum

Beslenme ve Diyetetik Uygulamaları - Toplum Sağlığında Beslenme

- (b) Beslenme ve diyetetik uygulamaları – Çocuk, Toplu Beslenme, Erişkin ve Dış Kurum alanlarını, dört yıllık beslenme ve diyetetik eğitiminin ilk 3 yılını tamamlamış ve Yetişkin Hastalıklarında Beslenme ve Diyetetik Uygulamaları I ve II, Toplu Beslenme Sistemleri I ve II, Çocuk Hastalıklarında Beslenme ve Diyetetik Uygulamaları I ve II derslerini almış ve başarı ile geçmiş olan Acıbadem Mehmet Ali Aydınlar Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakóltesi Beslenme ve Diyetetik Bölümü öğrencileri alır. Beslenme ve Diyetetik Uygulamaları – Toplum Sağlığında Beslenme uygulamasını üçüncü sınıf öğrencileri alır.

Dayanak

MADDE 3- (1) Acıbadem Mehmet Ali Aydınlar Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakóltesi Beslenme ve Diyetetik Bölümü Beslenme Ve Diyetetik Uygulamaları Yönergesi aşağıdaki esaslar gözetilerek hazırlanmıştır.

- (a) Sağlık Meslek Mensupları İle Sağlık Hizmetlerinde Çalışan Diğer Meslek Mensuplarının İş ve Görev Tanımlarına Dair Yönetmelik (22 Mayıs 2014 tarih ve 29007 sayılı Resmi Gazete)
- (b) Yüksek Öğretim Kurulu Beslenme ve Diyetetik Ulusal Çekirdek Eğitim Programı esasları

- (c) Acıbadem Mehmet Ali Aydınlar Üniversitesi Önlisans ve Lisans Eğitim Öğretim ve Sınav Yönetmeliği
- (d) Uluslararası Meslek Örgütlerince Hazırlanmış Diyetetik Eğitim ve Uygulama Standartları

(2) Acıbadem Mehmet Ali Aydınlar Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Beslenme ve Diyetetik Bölümü öğrencileri beslenme ve diyetetik uygulamalarını bu yönerge hükümlerine göre yaparlar.

Tanımlamalar ve Kısaltmalar

MADDE 4- (1) Bu Yönergede geçen;

- a) Bölüm: Acıbadem Mehmet Ali Aydınlar Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi beslenme ve Diyetetik Bölümü'nü,
- b) Bölüm Başkanı: Acıbadem Mehmet Ali Aydınlar Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi beslenme ve Diyetetik Bölüm Başkanı'nı,
- c) Dekan: Acıbadem Mehmet Ali Aydınlar Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dekanını,
- d) Fakülte: Acıbadem Mehmet Ali Aydınlar Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi'ni,
- e) Mesleki Uygulama Defteri ve Mesleki Uygulama Değerlendirme Formu: Standart formda hazırlanmış, Mesleki Uygulama Yönergesi esasları ile ilgili bilgileri içeren defter (EK1) ve mesleki uygulama sonunda işveren tarafından doldurulacak Mesleki Uygulama Değerlendirme Formu'nu (EK2),
- f) Öğrenci: Acıbadem Mehmet Ali Aydınlar Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Beslenme ve Diyetetik Bölümü öğrencilerini,
- g) Rektör: Acıbadem Mehmet Ali Aydınlar Üniversitesi Rektörü'nü,
- h) Senato: Acıbadem Mehmet Ali Aydınlar Üniversitesi Senatosu'nu ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Uygulama ile İlgili Esaslar

Çalışma Saatleri ve Uygulamalar

MADDE 5- (1) Beslenme ve Diyetetik Uygulamalarının süresi, her yarıyıl için en az 480 saat olmak üzere 15 hafta, haftanın 4 iş günü ve günde 8 saat olarak uygulanır.

(2) Uygulama için gidilen kurumun çalışma saatleri esas alınır ve kurumun çalışma ilke ve esaslarına uyulur.

(3) Mesleki uygulamalar, yataklı tedavi kurumlarında, uzun dönem klinik beslenme hizmeti verilen yaşlı bakım evlerinde, hastane mutfaklarında, yemek fabrikalarında, spor kulüplerinde, sağlık kulüplerinde ve gıda firmalarında görevli diyetisyenler veya sorumlu danışman öğretim üyesi ve öğretim görevlisi denetiminde rotasyonla yürütülür.

(4) Uygulama, yapılacak kurumun verdiği hizmete göre kategorize edilen dört farklı rotasyonla gerçekleştirilir.

(5) Öğrenciler uygulamalar öncesinde bir haftalık oryantasyon programına alınır ve uygulama için eksiklikleri giderilir.

(6) Öğrenciler ilgili kurumlarda çalışan diyetisyen/diyetisyenlerin beslenme bakımı ve/veya gıda hizmetleri ve yönetimi ile ilgili çalışmalarını izler, poliklinik ve klinikte sağlık bakımı alan ve hekim tarafından beslenme tedavisi için diyetisyene yönlendirilen çocuk ve yetişkin hastalar arasından görevli diyetisyen denetiminde vakalar seçer ve vaka sunumu yapar. Öğrenciler aldıkları vakanın beslenme durumunu değerlendirir, beslenme alışkanlıklarını kaydeder, hasta dosyasında yer alan antropometrik, biyokimyasal, klinik bulgulardan ve varsa verilen medikal tedaviyi dikkate alarak beslenme bakımı planlar, ilgili kurumda çalışan sorumlu diyetisyene hazırladığı beslenme bakımını danışır, verilen izin doğrultusunda hastaya beslenme bakımını uygular. Vakayı izler, hatalı beslenme alışkanlıklarının düzeltilmesi yönünde beslenme eğitimi verir. Vaka sunumları sorumlu öğretim üyesi tarafından tekrarlatılabilir.

(7) Öğrenciler yiyecek hizmetleri ve yönetiminde menü hazırlama, satın alma, yemek/gıdaların hazırlanması, pişirilmesi, saklanması ve servis süreçlerinin işleyişi ve personel eğitimi çalışmalarını gözlemler. Sorumlu öğretim üyesi ve öğretim görevlisi başkanlığında düzenlenen grup çalışmasında kurumun gıda hizmetleri ve yönetimi ile ilgili işleyişini tartışırlar. Öğrenciler, spor kulüpleri, sağlık kulüplerinde, okullarda ve toplu beslenme hizmeti veren kurumlarda danışmanlık becerilerini geliştirici gözlemler yaparlar ve sorumlu öğretim üyesi ile gözlemlerini paylaşırlar.

(8) Öğrenciler uzun süreli bakım hizmeti veren kurumlarda yiyecek hizmetleri ve yönetimi ile verilen beslenme bakımını izler, vaka seçer ve mesleki uygulamadan sorumlu diyetisyene vaka sunumu yaparlar.

(9) Öğrenciler her rotasyon döneminde yaptıkları çalışmaları ayrı ayrı raporlandırırlar ve rotasyon dönemi bitiminde sorumlu öğretim üyesine teslim ederler.

(10) Toplum sağlığında beslenme uygulamasında mesleki uygulama süresi 240 saattir.

Mesleki uygulama takvimi Üniversitenin “Önlisans / Lisans Akademik Takvimi”ne göre düzenlenir.

Beslenme ve Diyetetik mesleki uygulamalarına devam ve mazeretler MADDE

6- (1) Mesleki uygulamalara devam zorunludur.

(2) Devam durumu Acıbadem Mehmet Ali Aydınlar Üniversitesi Önlisans ve Lisans Eğitim, Öğretim ve Sınav Yönetmeliğinin 31. maddesi gereğince yürütülür. Öğrenci sağlık raporunun geçerliliği Acıbadem Mehmet Ali Aydınlar Üniversitesi Öğrenci Sağlık İşleri ve Sağlık Raporları Yönergesinin 5. maddesi “d” ve “f” bendi doğrultusunda belirlenir.

(3) Mazeretler Bölüm Başkanlığı tarafından Fakülte Dekanlığına iletilir. Fakülte Yönetim Kurulu öğrencinin her türlü mazeretini takdire bağlı olarak kabul veya red edebilir.

(4) Mesleki uygulama yapan öğrenciler uygulama süresi içinde uygulama yaptıkları kurumlarda çalışma ve disiplin kurallarına uymakla yükümlüdür. Aksi davranışta bulunanlar hakkında ‘Yüksek Öğretim Kurumları Öğrenci Disiplin Yönetmeliği’ hükümleri uygulanır.

Mesleki Uygulama Sorumluları ve Görevleri

MADDE 7- (1) Bölüm Başkanı: Mesleki uygulama organizasyonunun en üst düzey yetkilisi ve yöneticisidir. Bölüm Başkanı’nın görevi mesleki uygulama eğitiminin eksiksiz olarak yürütülmesi için gerekli önlemleri almaktır. Mesleki uygulamalarla ilgili bölüm içi organizasyon ve düzenlemeler hususunda Üniversite Rektörlüğü’ne karşı sorumludur. Mesleki uygulama eğitiminin yapılacağı kurum ile resmi yazışmalar Dekanlık vasıtasıyla yürütülür.

(2) Mesleki Uygulama Komisyonu: Bölüm Başkanı tarafından görevlendirilen bölümde görevli iki öğretim elemanı ve Bölüm Başkanı’ndan oluşan bir komisyondur. Görevleri; akademik takvime bağlı olarak mesleki uygulamanın başlangıç ve bitiş tarihlerini, mesleki

uygulama yapacak öğrencileri, üniteleri ve sürelerini belirlemek ve listeleri ilgili mesleki uygulama kurumlarına göndermektir.

(3) Mesleki Uygulama Yürütücüsü: En az on yıllık klinik deneyime sahip diyetisyen olmak zorundadır. Mesleki uygulama yapılan kurumda öğrenciye mesleki uygulamaları gösteren ve öğrenciyi denetleyen kişi olmasının yanı sıra danışman diyetisyenlerin görevlerini yapmalarını denetler. Görevleri; mesleki uygulama süresince danışman diyetisyen ve öğrencinin devam durumunu izlemek, çalışmalarını yönlendirmek ve denetlemek, mesleki uygulama eğitiminin verimli olması için gereken önlemleri almak ve öğrencinin mesleki uygulama çalışmasını değerlendirerek tam not 100 (yüz) üzerinden vereceği notu Mesleki Uygulama Değerlendirme Formu'nda belirtmektir.

(4) Danışman Diyetisyen: En az üç yıllık mesleki deneyime sahip diyetisyen olmak zorundadır. Mesleki uygulama yürütücüsü ile işbirliği içinde öğrencilerin klinik ve poliklinik uygulamalarının yürütülmesinde öncülük ve rehberlik eder. Notlandırma sırasında Mesleki Uygulama Yöneticisi'ne geri bildirim sağlar.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Başarının Değerlendirilmesi

Değerlendirme kriterleri ve geçme puanı

MADDE 8- (1) Beslenme ve Diyetetik Uygulamaları Yürütücüsü, Mesleki Uygulama Komisyonu tarafınca belirlenen ilgili belgeleri (değerlendirme formu, eğitim materyali, değerlendirme raporu vb) Mesleki Uygulama Komisyonuna eksiksiz teslim etmekle sorumludur.

(2) Beslenme ve Diyetetik Uygulamaları – Çocuk, Erişkin, Toplu Beslenme Sistemleri ve Dış Kurum uygulama alanları için öğrenci güz ve bahar yarıyılı sonunda yapmış olduğu mesleki uygulama rotasyonları ile ilişkili sınava girer. Sınavlar bilgi ve uygulama becerisini değerlendirmek üzere yazılı ve sözlü olarak yapılır.

(3) Öğrenciler mesleki uygulama sonunda yapılan sınavda uygulama öncesi verilen dokümanlardan ve üç yıl boyunca aldıkları BES kodlu alan derslerinde öğrendikleri ve uygulamada kullanabilecekleri bilgilerden sorumludurlar.

(4) Mesleki uygulama sonrası sınavı uygulama tamamlandıktan sonra Beslenme ve Diyetetik Bölümü tarafından belirlenen tarihte gerçekleştirilir. Öğrenciler, sınavlara ilan edilen

gün ve saatte girmek zorundadırlar. Yazılı veya sözlü sınavdan birine girmeyen öğrenci girmiş olduğu sınavda başarısız kabul edilir ve FG notu alır.

(5) Yarıyıl içi ve yarıyıl sonu final sınavı toplamında notu başarısız olan öğrencilere bütünleme sınavına girme hakkı verilir. Bütünleme sınavında başarısız olan öğrenci ilgili mesleki uygulamayı tekrarlamakla yükümlüdür.

(6) Mesleki uygulama notu; uygulamaya gidilen kurumun öğrenciyi değerlendirme notu (%20), danışman notu (%10), Rapor/Staj defteri notu (%10) yarıyıl sonu final sınavı notu (%40) ve sözlü sınavı notu (%20) toplamından oluşur.

(7) Beslenme ve Diyetetik Uygulamaları – Toplum Sağlığında Beslenme ders geçme notu; Değerlendirme Formu notu (%10), ödev-sunum notu (%40) ve araştırma projesi notu (%50) toplamından oluşur.

(8) Beslenme ve Diyetetik mesleki uygulamalarından geçme not sınırı 50 (DD)'dir.

(9) Notların puan karşılıkları “Acıbadem Mehmet Ali Aydınlar Üniversitesi Ön Lisans ve Lisans Eğitim-öğretim ve Sınav Yönetmeliği ‘nin” 37. Maddesine göre belirlenir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Diğer Hükümler

Öğrencilerinin Genel Görünüşü ve Davranışları

MADDE 9- (1) Öğrenciler mesleki uygulama esansındaki tüm faaliyetlerini etik ve iyi uygulama kuralları çerçevesinde gerçekleştirirler

(2) Öğrencilerin giyim şekli Sağlık Bilimleri Fakültesi Beslenme ve Diyetetik Bölümünün, çalışılan hastane ve kurum ile diyetisyenlik mesleğinin özel koşullarına uygun olmalıdır.

Öğrencilerin Mesleki Uygulama Esnasında Karşılaştıkları Sorunlar

MADDE 10- (1) Öğrenci uygulama esnasında karşılaştıkları sorunları kendi başına hastane yöneticileri veya kurumda çalışan diğer meslek grupları ile çözümleme çabasına girmeden öncelikle ilgili uygulamadan sorumlu öğretim üyesine ve / veya Mesleki Uygulama Yürütücüsü ve Danışman Diyetisyene iletir.

Yürürlük

MADDE 11- (1) Beslenme ve Diyetetik Uygulamaları Yönergesi hükümleri 2020-2021 eğitimöğretim yılının başından itibaren Acıbadem Mehmet Ali Aydınlar Üniversitesi Beslenme ve Diyetetik Bölümü'nde öğrenim gören üçüncü ve dördüncü sınıf öğrencilerinin tümüne uygulanmak üzere yürürlüğe girer.

MADDE 12- Bu yönerge Sağlık Bilimleri Fakültesi, Beslenme ve Diyetetik Bölüm Başkanı tarafından yürütülür.